

DRUŠTVENE VESTI

Franjo Tanjšek, Št. Andraž pri Velenju.

Odhajajo, prihajajo.

Da naše ljudstvo v predvojni dobi, ko je bila narodna stiska na višku, ko so Nemci hoteli zaslužniti celo južno Štajersko, ni klonilo, je predvsem zasluga naših voditeljev. Ti so razgibali slovensko mladino, da se je organizirala v raznih društvih ter se je pod okriljem društvenih zastav odločno postavila nasproti nemškemu navalu ter ga zajezila, da ni poplaval naše lepe zemlje. O živahnem delu mladine iz predvojne dobe nas najbolj prepričajo takratni letniki mladinskih in drugih listov, ki so polni tozadevnih poročil iz raznih krajev. Naši duhovni voditelji so prvi zgrabili za delo ter stopili na čelo neustrašene slovenske kmečke mladine, s katero so pogumno premagali vse ovire. Pod njihovim vodstvom so se pozneje naši kmečki mladeniči usposobili, da so lahko prevzeli vodstvo naših organizacij v svoje roke. In baš ti so mnogo storili za povzdigo narodne zavesti; organizirali so nešteto poučnih tečajev in mladinskih shodov, ki so se vršili leto za letom ter tako vzbujali med narodom zavest skupnosti in vztrajnosti. Tako je naša mladina dosegla osamosvojitve od tujstva in končno narodno in državno svobodo.

Ko si ti naši voditelji in društveni delavci izbirajo svoj nadaljnji življenjski poklic, ko odlagajo vodstvo naših organizacij ter odhajajo od nas, da prevzamejo nove dolžnosti, prihajajo na njihova mesta zopet mladi fantje, polni neugnane, sveže sile in mladostne moči. Oni so duša vsega našega prosvetnega gibanja in kakor preje, se tudi pod njihovim vodstvom rada zbira mladina. Saj je mlad človek tisti, ki se ne boji nobene zapreke, ki se ne ustraši no-

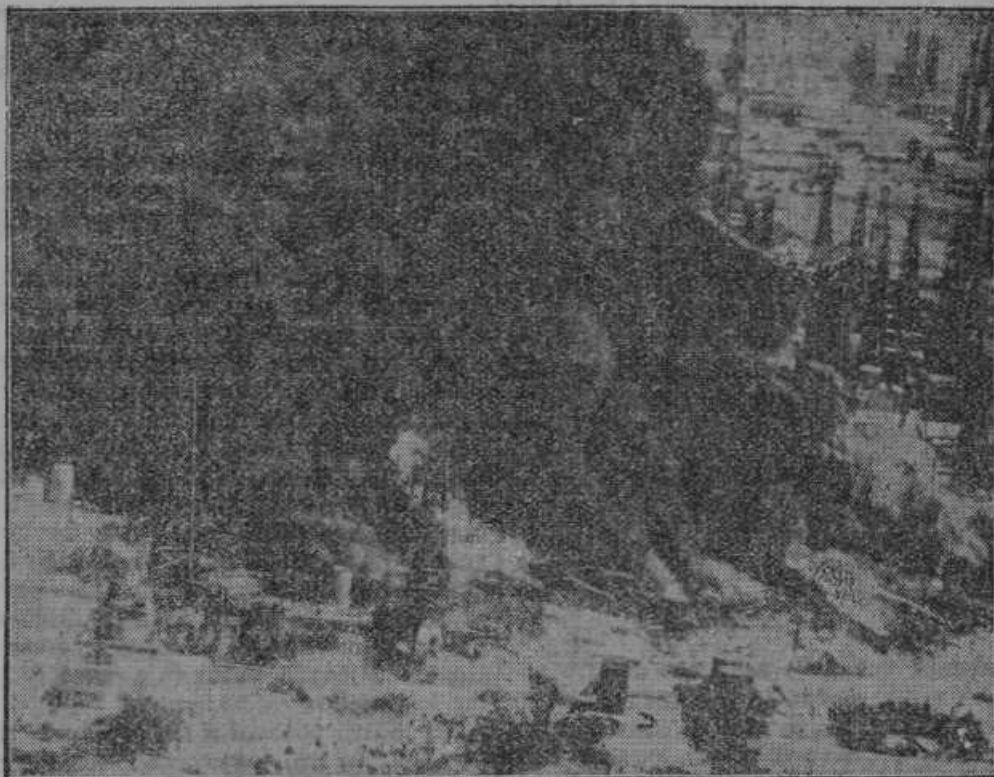
benih še tako hrih nasprotstev in težav ter gre krepko in pogumno po začrtani poti naprej, dokler ne doseže svojega cilja.

Ko starejši odhajajo ter mlajši prejemajo vodstvo in dolžnosti od njih, se bomo še vedno radi ravnali po njihovih nasvetih. Kajti starejši so ter bolj izkušeni, saj so skoro vsa mladeniška leta delovali v društvih. Oni pa nam bodo tudi še nadalje radi šli na roko in nam pomagali bodisi dejansko ali z nasveti, da bo delo v naših organizacijah še bolj živahno in veselo ter da bo obrodilo obilen sad.

Vurberg. Vurberška prosvetno zavedna mladina se zopet zbira ob ognjišču katoliškega prosvetnega društva, katerega je oblast vpostavila

24. aprila. Zato bodo na praznik sv. Petra in Pavla, pokazali društveni igralci spet svoje zmožnosti v izvorni trodejanki »Pri kapeli«, ki je polna kmečkega življenja. Ker ta igra ni predolga, bo še za nadomestek za vse tiste, ki se radi smeji, ena šaljiva burka »Krcmar pri zvitem rogu«. Vstopnice pa, katerih cena je običajna, se ne bodo več delile pred dvorano, ampak v sobi stare šole.

Možje in fantje, člani cerkvenih organizacij iz sodnih okrajev Maribor levi in desni breg, Slov. Bstrica, Ptuj in Ormož, v nedeljo, dne 23. junija vsi k Materi božji na Ptujsko goro, kamor priredi romanje škof, odbor K. A. v Mariboru. Poglejte še enkrat spored, ki je bil objavljen v zadnji številki »Slov. Gospodarja«. Naj nikogar ne moti morebitno slabo vreme. Mati božja Vas kliče! Pridite, da ji potožimo svoje težave in gorje, da ji razodenemo svoje

Strašna eksplozija 30 velikih tankov za surovo olje se je pripetila 2. jun. v bližini zdravilišča Long Beach v Kaliforniji. Nesreča je zahtevala 30 mrtvih in 14 težko ranjenih.

Morske pse bodo iztrebili.

Iz Londona prihaja vest, da so se vrnilo letos novofundlandski lovci na morske pse v domača pristanišča z izredno velikim plenom. Lovci s parnika »Ungava« se ponašajo, da so pobili letos dne 11. aprila 15.000 morskih psov. 14 lovcev z ladje »Imogene« se je zadovoljilo istega dne s plenom 11.498 komadov. Slednji parnik se je vrnil v St. Johns v Novi Fundlandiji s 56 tisoč kožami od morskih psov. Lansko leto je bil plen novofundlandskih lovcev na morske pse 48.000 kož, letos pa 160.000. Tudi obžalovanja vredni morski psi so postali

Pavel Keller:

24. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Njene ustnice je izpreletela grenka bolečina.

»Da,« je rekla, »pet ali šestkrat mi je poljubil roko, ko je prišel in odšel. In sedaj odhajam, ti pa mi ne smeš poljubiti roke.«

»Ostani, Ema, ostani! Tega ne strpim!«

»Česa ne strpiš?«

»Tega — tega žalovanja za drugim.«

Molčala je nekaj časa, nato pa je rekla:

»Povedala ti bom nekaj verzov, ki so sicer zelo otožni, pa vendar zelo resnični:

Srce človekovo, ponosno,

kaj šepetajo ti ciprese?

Stojimo prav na ozkem robu,

in komaj, da srce je v grobu,

spomin nanj veter že odnese.

Tega srca ne pozabim, ne letos, ne pozneje nikoli; svojih oči ne bom obračala od njegovega

groba, kakor je bil prosil v pesmi, s katero se je poslovil od mene. Če tega ne razumeš, če tega nočeš, ne morem postati tvoja žena.«

Odšla je, on pa je ostal v gluhi bolečini in osramočen.

Drugič zopet ji je rekel:

»Ema, sedaj morava premisliti vse in dognati, predno postaneva mož in žena. Toliko bistvenih stvari se je izpremenilo v najinem življenju. Ti si sedaj bogata; jaz pa sem reven kakor prej. Kako naj se to vjema?«

»Teško bo, res,« je tiho rekla. »Ti ničesar nočeš sprejeti od mene.«

»Ne.«

»Že zato ne, ker imam vse od drugega, za komer nosim to žalno obleko?«

»Da! Glej, Ema, ti me smatraš za malenkostnega, malomeščansko mislečega človeka, za ne-spametnega. Toda star sem sedemindvajset let. Ali je človek s temi leti brez ljubosumja, brez strasti, čisto umirjen že in pameten? Nemški

težnje in potrebe. Zavedni, katoliški fantje in možje, odzovite se v bilu nebeške Materel!

Gornja Sv. Kungota. Dne 2. julija ponovi katoliško prosvetno društvo krasno zgodovinsko sedemdesetletno igro »Cvetina Borogradska« v Prosvetnem domu ob treh popoldne. Poglejte si to igro, sosede Svečinčani, Spodnji Kungovčani, za majhen denar toliko duhovnega užitka!

Frankolovo. Tukajšnja mladina priredi dne 25. junija igro »Veriga« ob treh popoldne. Prav vladno vabimo prijatelje naše mladine na našo prireditev.

Marijanski tabor v Ljutomeru.

Fantje in možje iz dekanije Ljutomer, Velika Nedelja in iz bližnjega Prekmurja — 2. julija, god Marijinega obiskovanja, je naš praznik, dan naše verske manifestacije. Vsi na noge! Na predvečer zažgite kresove na vrhovih: Št. Jurij, Mala Nedelja, Sv. Tomaž, Jeruzalem. Zmenite se med seboj o prihodu v Ljutomer. Fantje na kolesa! Tudi peš se daleč pride v zlatem jutru. Do pol osmih bodite v Ljutomeru pri Katoliškem domu. Čaka vas pušljec: list bršljana z rdečo rožo, znamenje tabora. Ob osmih sv. maša v cerkvi. Po prihodu vlaka iz Mariboru in Ormoža (8.15) tiha sv. maša. Ob devetih začetek zborovanja v dvorani ali na travniku za domom, kakor bo vreme. Fantje, to je dan naše verske manifestacije. Rabimo novih moči za procvit katoliškega gibanja. Zato naj ne benega ne manjka. Pokoncu glave — Ljutomerski fantje vas z veseljem pričakujejo!

Zavodnje. Tukajšnje Sadjarsko društvo priredi ob priliki svečanosti farnega patrona na Petrovo dne 29. junija, po cerkvenem opraviu gledališko predstavo »Babilon«, burka v 5 dejanjih, potem pa streljanje koštruna. Ker je čisti dobiček obojne prireditve namenjen za nabavo sadjarskega orodja, se priporoča Sadjarsko društvo za obilno udeležbo!

Organisti!

S 1. julijem 1933 stopi v veljavo slovenski obrednik. Ta se tudi vas tiče, posebno pri pogrebih. Zato si pravočasno oskrbite »Pogrebne obrede« s slovenskim besedilom. Samoprodaja za lavantinsko škofijo je v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena knjigi je 25 D, za poštino 2 Din, skupno 27 Din. Pri naročilu pošljite denar naprej, ker je povzetje drago. Priporoča se:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zagonecna smrt milijonarja.

Po celi nizozemski Indiji je vzbudila največjo pozornost skrivnostna žaloigra zelo bogatega njujorškega bankirja Johna R. Fella.

Pred meseci se je podal omenjeni milijonar iz Pariza proti Daljnemu vzhodu, da bi tamkaj prebil preostanek zime. Začetkom februarja se je izkrcal Fell s svojo soprogo v Solrabayi na znamenit otoku Java pod Indijo. Zakonski par je prebil nekaj dni s prirejanjem avtoizletov v krajevno najbolj privlačne točke na otoku, po večerih sta pa sama vabila goste ali se pa zabavala v večjih družbah. Bivanje na Javi je tako prijalo zakoncu, da sta sklenila, da bosta ostala na otoku nekaj tednov več, nego sta se odločila prvotno in nato bosta nadaljevala potovanje na Kitajsko ter Japonsko.

Ta zadnji potovalni načrt je prekrižala nenadna milijonarjeva smrt. Na dan smrtne nesreče se je bil vrnil John Fell s svojo ženo v svoj hotel po polnoči, da bi se podal k počitku. Gospa Fell je odlagala razni nakit in je obračala nekaj

časa možu hrbet. Ko se je ozrla, je zapazila, kako se je mož počasi dvigal s stola, na katerem je sedel in se je opotekel proti postelji. Predno mu je utegnila priskočiti na pomoč, se je zgrudil na tla. Vsa preplašena je planila gospa k možu in je zapazila, da mu tiči do ročaja v prsih malajski nož, kateremu pravijo na Javi »kris«.

Na klice bankirke so se zbrali v usodepolni sobi potniki in služinčad. Zabodena so skušali rešiti, a je živel jedva še par minut. Edini uspeh rešilnih poskusov je bil, da je zabodeni še enkrat odprl oči in izrekel s komaj slišnim glasom besede: »Sam sem kriv...« Prvotno je vse mislilo, da je hotel označiti umirajoči milijonar z zgorajnimi besedami, da umre kot samomorilec. Poizvedovanja holandske policije pa so znatno omajala verjetnost samomora. Predvsem so ugotovili, da ni imel Amerikane nikoli pri sebi noža, ki mu je tičal v prsih. Tudi gospa Fell ni mogla pojasniti izvora morilnega orodja.

Fell je nadalje živel v najugodnejših prilikah in je razpolagal z največjim premoženjem. Bil je vnuk slavnega večkratnega milijonarja Antona Dreksela iz Čikage, po katerem je bil vse podedoval. Johna Fella so prištevali k najbolj znamenitim ameriškim osebnostim. Posejal je bančne palače v Njujorku in Filadelfiji. Bil je lastnik pariške banke in ravno zadnje mesece je izvršil par zelo dobičkanosnih trgovskih poslov.

Umrjeni zapuščata dvoje otrok.

Vsi dosedanji poskusi, da bi oblast odkrile ozadje umora, so se izjalovili. Žaloigra, ki se je odigrala v sobi najbolj razkošnega hotela na Javi, bo najbrž sploh ostala uganka, kakor se to često dogaja na bolj skrivnostnem Daljnem vzhodu.

Ali si že obnovil naročnino?

pesnik Friderik Hebbel je rekel: »Stvari so, katerih noben mož ne premaga.«

Rahlo se mu je nasmehnila.

»V njegovi drami »Magdalena« so zapisane te besede. Ali me imaš za Magdaleno?«

Skočil je s stola in jo pograbil za roke.

»Ti si bila vedno svetnica.«

Molčala sta nekaj časa. Nato je izpregovoril:

»O tvoji čistosti sem tako prepričan kakor o sončni luči. Vem pa, da ne nosiš te žalne obleke samo za dobrotnikom, ki ti je zapustil denar, za človekom, ki te je rešil velike stiske, samo iz hvaležnosti, temveč da je pri tem še nekaj globljega, duševnega.«

»Res! V tem se ne motiš. Nisem podedovala po njem le denarja in premoženja, ampak tudi dragoceno razodetje, duševno volilo velike cene. V rokah imam sedaj vse, kar je napisal, vse tiskano in kar je ostalo v rokopisu. Bilo je kraljestvo lepote, ki je živel v njej. Zato sem mu postavila spomenik v svojem srcu, in pred ta spomenik bom vedno polagala vence in nihče mi

ne bo mogel zabraniti tega.«

Sedel je tiho, nato je vstal.

»Prosim, pojdiva v park. Tukaj je zelo soparno.«

Šla sta počasi pod starimi drevesi. Začel je:

»Ema, nekaj važnega te moram vprašati in od tvojega odgovora bo odvisno vse. Če bi sedaj še živel — oni drugi — in tudi jaz bi živel, katerega izmed naju bi vzela?«

Nasmehnila se je.

»Zelo mlad si še, res, Karel! Seveda bi vzela tebe! To je bila že izza mlada moja želja.«

Vzdihnil je.

»Toda okrog mene ni takega kraljestva lepote.«

Odgovorila mu je prijazno:

»Ne, kraljestvo okrog tebe je zdravniška veda. In to kraljestvo je tudi prečudno lepo. Tvoji podložniki so tisti, ki si jih rešil bolečin, ki si jih iztrgal smrti, živi ljudje, ne podobe iz sanj.«

Ves srečen jo je hotel objeti. Ona pa ga je odrinila.

žrtve gospodarske krize. Cena kožuhom od morskih psov je močno padla, radi tega se skušajo lovci odškodovati z večjimi množicami. Ako se bo nadaljeval omenjeni lov po letošnjem vzgledu, bodo morskega psa v severnih morjih ravno tako iztrebili, kakor so kita.

Vlomilec, ki rešuje križanko.

V stanovanju vile v mestu Los Angeles v Združenih državah se je ukvarjala Amalija Galka s svojo sestro z rešitvijo posebno zamotane križanke. Ko sta se deklici zaman trudili, da bi bili izpolnili še nekatera prazna mesta, sta odložili v poznih urah končno re-